

U. B. BERGEN

1611.93

Ms. 1568 I 4

M O T S E I R

18/10-43.

Nyheterne torsdag og fredag.

Den portugisiske regjering har gitt Storbritannia rett til å benytte Azorene som støttepunkter. Portugiserne beholder sin suverenitet over øyene og vil fortsette å beholde sin nøytralitet i Europa. Denne Portugals holdning viser tydelig landets oppfatning av utfallet av krigen. Azorene består av 9 øyer, og for Storbritannia vil de bli av stor viktighet for skipsfarten i det nordlige Atlanterhav. Alle britiske tropper blir dradd tilbake når krigen er slutt.

Fra Italia ble det torsdag meldt at slaget om Volturno er tatt til. Øst og vest for Capua er allierte styrker gått over elven og har dannet brohoder. Øst for Capua gikk de allierte fram 3-8 km. og satte opp artilleri som dekket broovergangene. Tyskerne er imidlertid gått til kraftige motangrep her, men de er slått tilbake. Nord for Capua er de allierte gått over veien som fører til Roma. Der er sterk motstand, særlig av panserstyrker, men de allierte har også fått fram stridsvogner. Det blir meldt om ny framgang på nordre siden av Volturno. Nye tanks- og infanteridivisjoner er kommet over elven. De hardeste kampene foregår i nærheten av kysten, men de blir sinket endel av regnet. Mellom Volturno og en kanal 5 km. lenger nord satte de allierte i land en tanks- og en infanteridivisjon. Disse styrkene var fredag nådd 10 km. inn i landet og kommet i kontakt med 5. armés hovedstyrker. Ved Corotzo, 50 km. fra kysten, foregår hårde kamper. Lenger øst har de allierte gått over elven Colore. Den 8. arme på midtavsnittet tok torsdag byen Bildone og fredag ble byen Kasakalenda mellom Termoli og midtfronten inntatt. Fra Jugoslavia meldes om ny framgang for friskarene i Kroatia. 2 byer nær Susjak ble tatt av tyskerne, men siden gjenerobret av friskarene. Ellers har friskarene foretatt vellykkede angrep særlig mot tyske jernbanekommunikasjoner. Tyskerne har, som represalier for friskarenes angrep, bombet byen Novomesto i Sør-Slovenia. Hele befolkningen i byen ble drept. De har også kastet ned flygeblader med trusler over andre byer som friskarene holder.

De hardeste kampene på østfronten er nå omkring Kiew. Den røde arme har trengt inn i Kiews ytre forsvarsverker og har utvidet sine brohoder på begge sider av Kiew og sør for Kremenschug. Russerne har opprettet hovedkvarter på vestsiden av elven, der tyskerne har fått forsterkninger fra Leningradfronten. Nord for Kiew har 2 russiske divisjoner slått en bresje i de tyske stillingene og gått inn gjennom denne. Sør for Kiew er det satt inn et stort anlagt angrep. Byen står i brann og tyskerne plydrer alt av verdi. Overbyen er det luftslag uten sidestykke i historien. Russerne er overlegne, og tyskerne setter inn alt disponibelt materiell. Saporsje er tatt av russiske tropper. Tropper fra Stalingrad tok del i inntakelsen. Det brøt ut panikk blant tyskerne før de nådde elven, og de fleste ble skutt på flukten. Det synes som om de tyske troppene mellom Melitopol og Krim er låst inne da det ikke finnes broer lenger sør enn Saporsje. Det kjempes i Melitopol

pols sentrum. Her er den 6. tyske arme som lå ved Stalingrad. Den er reorganisert men mangler 3 divisjoner som er sendt til Italia. I Hviterussland kjempes i Gomels forsteder. Forstaden Novobjalitza er på russiske hender. Det meldes at tyskerne har satt ild på byen.

Onsdag ble midt-Tyskland, særlig Schweinfurt, bombet av tunge amerikanske bombefly. 60 bombefly og 2 jagere gikk tapt. 104 tyske jagerfly ble skutt ned og antakelig 45 til. Det var kulelagerfabrikkene som benyttet i den tyske krigsindustri som ble angrepet. Fotos fra Marienburg viser at halve fabrikkområdet er fullt av bombekraterer. De svære allierte flyangrepene over Tyskland i oktober har hittil kostet tyskerne over 450 jagere.

Myggubåter med 2 manns besetning har forsert Altafjorden og senket "Von Terpitz".

Nyheterne lørdag og søndag.

I Italia er det fortsatt fremgang for 5. og 8. arme under hårde kamper. Nye tropper og materiell er ført over Volturna. Tirsdag prøvde tyskerne å gå over elven, og det så alvorlig ut, men etter kamper i 2 dager har det nå lyktes den 5. arme å drive tyskerne bort fra de fleste stedene ved elven. På høyre fløy behersker den 8. arme hele veien fra Termoli til Viciaturno i Appenninene. Allierte fly har angrepet sambandslinjer over vidstrakte områder, særlig Ancorna. Ingen fly gikk tapt. 8 tyske fly ble skutt ned. I Adriaterhavet angrep flåten skipsfarten. 2 skip ~~sænket~~ ble satt i brann, 1 senket og 1 oppbrakt. Ved Elba ble 2 skip senket, og ved Hellas 1 skip satt i brann. Friskarene har hatt ny framgang i Kroatia, støttet av italienske tropper. 2 byer ved kysten ble gjenerobret, og en øy ved innløpet til Fiume holdes av friskarene. Byen Zenika ble angrepet, all industri og 36 lokomotiver ble ødelagte.

Russerne går fram under hard motstand og utvider fortsatt sine brohoder på vestsiden av Dnjepr. Ved Krementschug var framgangen 11 km. Fra Saporesj støter russerne sørover og gikk fram mellom 5 og 12 km. Der er forbitret tysk motstand, og særlig hårde kamper foregår i Kiew ytre forsvarsverker. I Melitopol fortsetter de voldsomme kampene, og russerne bruker de samme uttrykk om dette slaget som i sin tid om slaget ved Stalingrad. Ved Vitebsk er det russisk framgang, og sør for Gomel er sterke tyske motangrep slått tilbake. I anledning den forestående 3-maktskonferanse sies fra tyrkisk hold: Konferansen trer sammen under gunstige forhold. Alle som verdsetter fred, håper på et godt resultat.

Det var noen få tyske fly over England i helgen. Høle kulelagerfabrikkene i Schweinfurt er ute av drift. Over 1 mill. tyskere tar del i luftvernet. De alliertes flytap over Tyskland er mindre enn 5% og ligger lavere enn ifjor. Churchill og Bosevelt opplyser at i august og september er så godt som intet skip senket.

Ved Universitetet i Oslo er bl.a. arrestert Magnus Olsen, Harald Shjelderup, Sverre Steen, Bjørn Foyh m.fl. Nærmere enkeltheter til grunnen vil bli gitt fra London senere.

I tilleggsprogrammet søndag minnet Øksnevad de fem nordmenn som ble myrdet p.g.a. attentatet mot vestbanen.